

одузетом земљишту угашено је експропријацијом, односно национализацијом. Уз ово неки писци, а међу овима и судије, додају како то право може стајати у основи новог права, какво ствара законодавство државе потписнице Конвенције, донето по ратификацији тог акта. Суд је заиста у случају Малхоус стао на гледиште да подносилац представке нема ни заштићено право, ни законито очекивање у односу на конкретно земљиште чији је повраћај захтевао.

Подносилац представке, међутим, није пред Судом поставио захтев на основу овлашћења која је могао имати по унутрашњем праву одговорне државе. Због тога не треба изгубити из вида чињеницу да је коначан закључак Суда био да је представка у посматраном случају у ствари оглашена неприхватљивом *ratione materiae*. Суд је наиме, узео у обзир стање чешког законодавства и изричито навео да се право на накнаду за лишење својине које подносилац представке има по Закону о својини на земљишту од 1990. „може сматрати имањем у смислу члана 1. Првог протокола“. Подносилац представке се, међутим, није жалио на повреду тог права, изведеног из важећег домаћег закона, него на својину на ствари, која је била национализована. Због овога је коначни став Суда био да је представка неприхватљива *ratione materiae*, по члану 35. Конвенције.

Доктрина о одузимању својине као инстантном или тренутном акту, који се збио у прошлости, проистекла је из пресуде случаја Малхоус. Иако се не би могло казати да ужива општу подршку, пригрлиле су је судије стразбуршког Суда. С друге стране, неки од критичара овог схватања тврде да је Суд, неприхватањем мисли о томе да лишење својине представља неправду у радбруховском смислу речи, отишао у крајност. Учење о тренутној природи акта лишавања својине и сходно томе одговарајућој природи повреде права на мирно уживање имања, које негира постојање трајне повреде, нашло је израза и у другим пресудама. Једна од ових донета је у предмету Кнез Ханс-Адам II од Лихтенштајна против Немачке. Слика из 18. века, која је припадала кнежевој породици, експроприсана је 1946. од стране чехословачких власти и налазила се у музеју у Брну. Музеј је дозволио да слика буде изложена у Келну, у Немачкој. Лихтенштајнски кнез је у тој земљи повео судски поступак, захтевајући да му слика буде враћена у државину. Изгубивши пред немачким правосуђем, обратио се Суду у Стразбуру. Суд је одбио примену преседана из случаја Лоизиду и приклонио се правилу из пресуде Малхоус. Изричито је при томе навео да не постоји трајна повреда права на мирно уживање имања, док је истовремено закључио како није надлежан, и то *ratione temporis*, да разматра околности под којима је дошло до експропријације.

Ни овој пресуди није лако учинити коментар. Мора се пре свега имати у виду да је представка поднета против Немачке, земље у којој је слика била изложена, а не против Чешке, правног следбеника Чехословачке, државе